

اما و اگرهای احیای روابط مسکو آنکارا

رابطه ترکیه و روسیه بسیار پیچیده است و صرف یک نشست مشترک موفقیت آمیز نمی تواند چیزی را تغییر دهد. جنگ های زیادی میان روسیه و ترکیه صورت گرفته و هر دو کشور منافع متعارضی در حوزه های مختلف دارند که هنوز به قوت خود باقی است.

به گزارش آران نیوز به نقل از دیپلماسی ایرانی، دیدار پوتین و اردوغان در نهم آگوست، در سن پترزبورگ نتوانست همه مشکلات موجود در رابطه پیچیده ترکیه و روسیه را حل کند، اما به نظر می رسد که این دیدار توانست به دنبال عذرخواهی اردوغان از روسیه به خاطر سرنگونی جنگنده سوخو ۲۴، بهبود روابط دو کشور را یک گام جلوتر ببرد. پوتین این دیدار را ورای صرف یک دیدار دوجانبه میان دو مقام عالی رتبه می بیند. در واقع پوتین می توانست با تحت فشار قرار دادن اردوغان، خواستار تکرار عذرخواهی آن مقابل دوربین های زنده در خاک ترکیه شود. اما پوتین ضمن دیدار با همتای ترک خود، تیمی را مامور بررسی و پیگیری پروژه احیای روابط با ترکیه کرد. وزیر امور خارجه روسیه، دستیار ویژه پوتین در سیاست خارجی، رئیس ستاد کل ارتش روسیه، مدیر عامل شرکت گازپروم، وزاری اقتصاد، انرژی و حمل و نقل روسیه، سفیر روسیه در ترکیه و نماینده ویژه پوتین در امور روسیه برخی از اعضای این تیم هستند.

اگر پوتین قصد احیای روابط با ترکیه را نداشت، تیمی در این سطح را مسئول این امر نمی کرد. پوتین همچنین تجار دو کشور را نیز خطاب قرار داده و به آنها می گوید: ما نباید به دنبال بازگشت به وضعیت گذشته باشیم، بلکه باید تلاش کنیم تا سطح روابط تجاری را نسبت به گذشته بالاتر ببریم. اگر چه گذار از موانع موجود دشوار است اما تاکید روسیه نشان می دهد که احیای روابط چیزی ورای منافع عادی، عاید مسکو می کند.

اظهارات پوتین در کنفرانس مشترک خبری بعد از دیدار با رئیس جمهور ترکیه، بخشی از مهم ترین انگیزه های پوتین را برای پذیرفتن عذرخواهی اردوغان نشان می دهد: رئیس جمهور روسیه در مورد احیای روابط تجاری ترکیه و روسیه، احیای پروژه های مربوط به بخش انرژی، لغو محدودیت های اعمال شده بر توریسم و بازگشایی بخش ساخت و ساز روسیه در شرکت های ترکیه سخن گفت. در فایل نوشتاری سخنان پوتین شش پارگراف به موضوعاتی از این دست اختصاص دارد، در حالی که تنها چند جمله محدود، به همکاری در امور و مسائل بین المللی از جمله سوریه اختصاص یافته است. به نظر می رسد که رهبران روسیه کمتر به شکل گیری همکاری در این حوزه امیدوارند.

به این ترتیب، تمرکز اقتصادی پوتین نشان می دهد که وی تلاش دارد اقتصاد ضعیف روسیه را به نوعی به حرکت وادارد. این موضوع به ویژه برای آماده کردن فضای جامعه برای انتخابات ریاست جمهوری در ۲۰۱۸ و در آستانه انتخابات دومای روسیه در ماه سپتامبر مهم است. در این زمینه «آندریانیک میگرانین»، استاد موسسه دولتی مسکو برای روابط بین الملل و از تحلیل گران سیاست خارجی روسیه معتقد است که امکان مجدد سفر توریست های روسیه به ترکیه برای طبقه متوسط ترکیه که تمایلی به سفر به مصر ندارند، بیشتر است.

با همه اینها، رابطه ترکیه و روسیه بسیار پیچیده است و صرف یک نشست مشترک موفقیت آمیز نمی تواند چیزی را تغییر دهد. به گفته این تحلیلگر روسی جنگ های زیادی میان روسیه و ترکیه صورت گرفته و هر دو کشور منافع متعارضی در حوزه های مختلف دارند که هنوز به قوت خود باقی است. از این نظر، پوتین و اردوغان در حال استفاده از یکدیگر هستند تا نشان دهند هر یک گزینه هایی غیرغربی در سیاست خارجی خود دارند و دولت های غربی نمی توانند آنها را منزوی کنند. به گفته میگرانین، پوتین و اردوغان تقریباً در یک موقعیت در مورد اختلافاتشان با غرب قرار دارند، اگر چه موقعیت پوتین قوی تر است و البته اردوغان و پوتین به یکدیگر اعتماد ندارند.

نویسنده: پاول ساندرز